AD PORT OF ADRIA BAR
Broj 1159 Bar, 23. 03. 2026

PORT OF ADRIA

Izvještaj menadžmenta
2025

Bar, 23.03.2026. godine

Sadržaj:

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE 4
1.1. Opšte informacije o preduzeću - istorijat i razvoj kompanije 4
1.2. Osnovne i pomoćne djelatnosti poslovanja 4
1.3. Usluge u ponudi 4
1.4. Organizaciona struktura 5
1.5. Vlasništvo i struktura kapitala 7
1.6. Analiza položaja na tržištu 9
1.6.1 Rast poslovanja 10
1.6.2 Marketing ciljevi 11
1.6.3 Broj korisnika usluga 12
1.7. Cilj 13
1.8. Misija 13
1.9. Vizija 13
2. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA 14
2.1. Najznačajnije pozicije bilansa stanja 14
2.2. Najznačajnije pozicije bilansa uspjeha 17
2.3. Racio pokazatelji 20
2.3.1. Pokazatelji likvidnosti 20
2.3.2. Pokazatelji zaduženosti 21
2.3.3. Pokazatelji ekonomičnosti 22
2.3.4. Pokazatelji profitabilnosti 22
2.4. Naturalni pokazatelji poslovanja 23
2.5. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela 24
2.5.1. Skupština 24
2.5.2. Odbor direktora 25
2.5.3. Revizorski odbor 26
2.6. Korporativno upravljanje 26
2.7. Društvena - korporativna odgovornost 28
3. MJERE PORT OF ADRIA ŽIVOTNE SREDINE 29
3.1. Zaštita životne sredine 29
3.2. Kompanijina politika životne sredine 31

3.3. Informacija o ulaganjima sa ciljem zaštite zivotne sredine 31
3.4. Usklađenost sa zakonskom regulativom 32
4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ 36
4.1. Projekcija bilansa uspjeha 37
5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA 38
5.1. Istraživanje i razvoj 38
5.2. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih 38
6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA 40
7. POSLOVNE JEDINICE 40
8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA 40
9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM 40
9.1. Identifikacija rizika 41
9.2. Analiza rizika 42
9.3. Ocjenjivanje rizika 43
9.4. Tretman rizika 44
10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA 44
10.1. Tržišni rizik 45
10.2. Rizik likvidnosti 45
10.3. Kreditni rizik 46
10.4. Pravična (fer) vrijednost 46
11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA 49

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

1.1. Opšte informacije o preduzeću - istorijat i razvoj kompanije

AD "Port of Adria" Bar (u daljem tekstu: "Društvo") osnovano je Odlukom o odvajanju uz osnivanje novog društva koju je donijela Skupština akcionara AD "Luka Bar" dana 04.09.2009. godine. Odluka je donijeta na osnovu člana 22. Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 80/2008, 40/2010, 36/2011 i 40/2011).

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Republike Crne Gore Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod br. 4-0009050. Društvo je kao emitent hartija od vrednosti registrovano kod Komisije za hartije od vrednosti pod br. 499.

Sjedište Društva je u Baru, na adresi Ulica barskih logoraša br.2.

1.2. Osnovne i pomoćne djelatnosti poslovanja

Osnovna djelatnost Društva je pretovar, utovar i istovar i skladištenje kontejnera i generalnih tereta. Društvo može obavljati i druge djelatnosti u skladu sa Statutom.

1.3. Usluge u ponudi

Kompanija je registrovana pod šifrom 5224 – Manipulacija tereta, u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, i u skladu s time obavlja sledeće aktivnosti:

- utovar i istovar tereta ili prtljaga putnika bez obzira na vrstu saobraćajnog sredstva kojim je prevoz izvršen;
- utovar u brodove i istovar iz njih;
- utovar u teretne željezničke vagone i istovar iz njih.

1.4. Organizaciona struktura

Makroorganizaciona strukura Društva je data u nastavku.

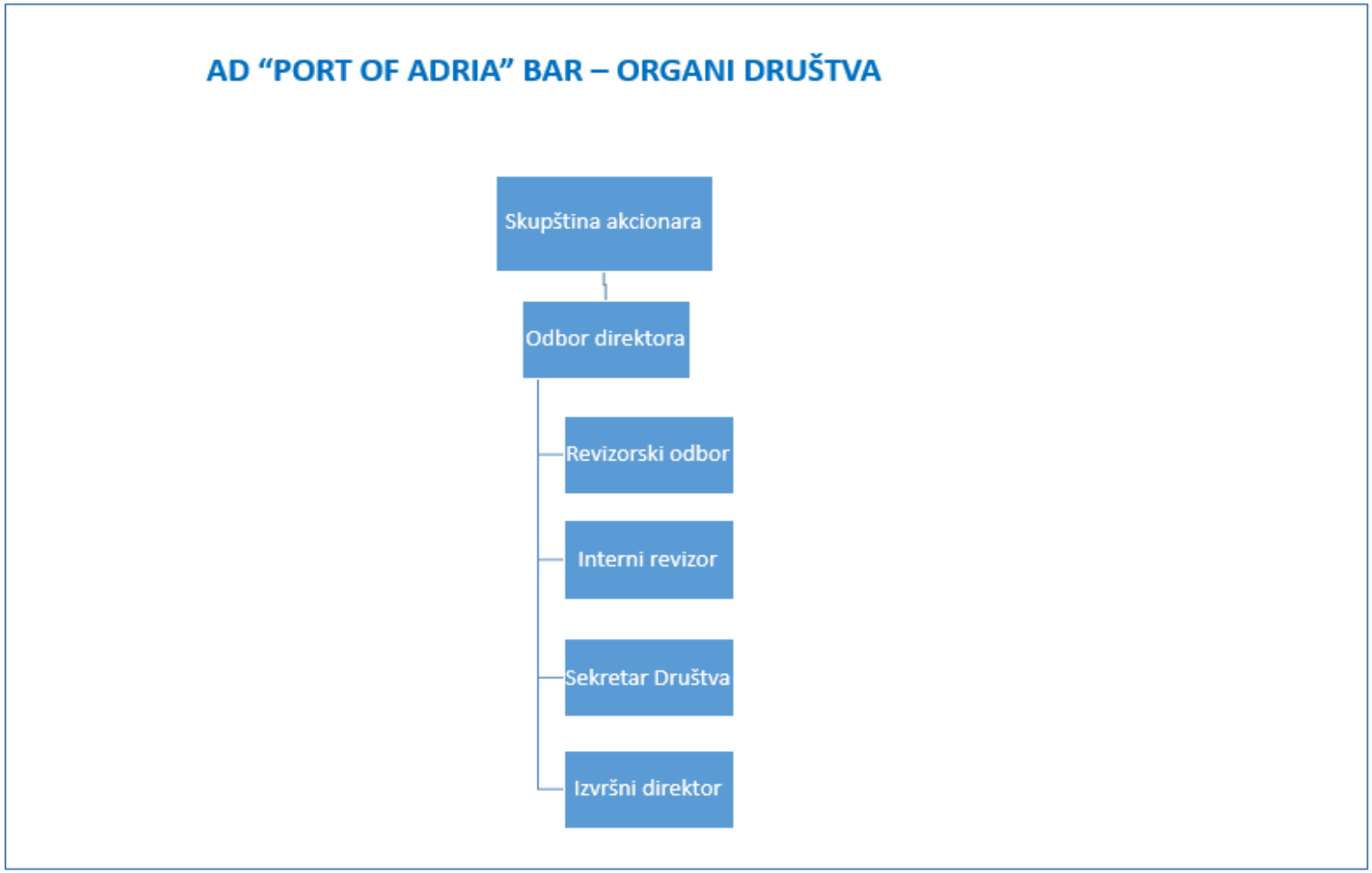

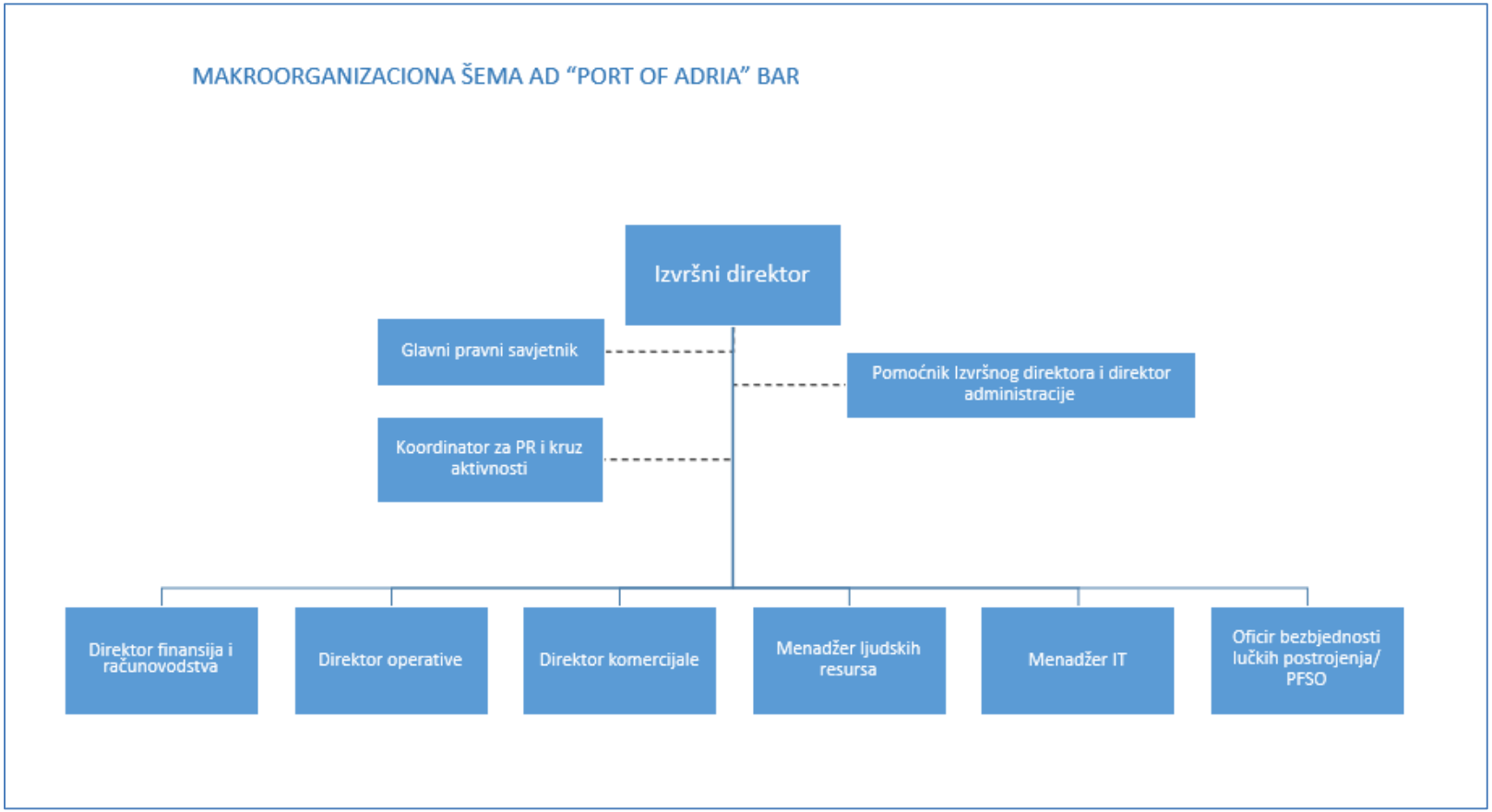
MAKROORGANIZACIONA ŠEMA AD "PORT OF ADRIA" BAR
Izvršni direktor
Glavni pravni savjetnik
Pomoćnik Izvršnog direktora i direktor administracije
Koordinator za PR i kruz aktivnosti
Direktor finansija i računovodstva
Direktor operative
Direktor komercijale
Menadžer ljudskih resursa
Menadžer IT
Oficir bezbjednosti lučkih postrojenja/ PFSO

1.5. Vlasništvo i struktura kapitala

Inicijalni akcijski kapital Društva formiran prilikom osnivanja istog, ukupne nominalne vrijednosti od 65.196.596 €, podijeljen je u 56.766.736 običnih akcija (KOGE) nominalne vrijednosti od 1,1485 € za jednu akciju.

Tokom 2011. godine izvršeno je povećanje akcijskog kapitala Društva u formi zatvorene emisije akcija u korist Države Crne Gore. Ukupna nominalna vrijednost ove emisije iznosila je 6.051.803 € i istom je emitovano 12.040.993 akcija (KOTE) nominalne vrijednosti od po 0,5026 €. Sve akcije Društva su obične i u dematerijalizovanom obliku, registrovane u Centralnoj depozitarnoj agenciji. Navedeno povećanje akcijskog kapitala sprovedeno je konverzijom obaveza Društva prema Vladi Crne Gore po osnovu novčanih sredstava dobijenih od iste za isplatu otpremnina višku zaposlenih, u ulog Vlade u kapital Društva .

Ugovorom o kupoprodaji 62,09% državnog kapitala u Društvu od 15.11.2013. godine kompanija Global Liman Isletmeleri Anonim Sirketi iz Istanbula, Turska (Global Ports Holding) postala je većinski vlasnik Društva.

U skladu sa novim Zakonom o privrednim drustvima Društvo je izvršilo homogenizaciju akcija 4. marta 2021. godine radi ujednačavanja nominalne vrijednosti, što je po novom Zakonu o privrednim društvima obaveza svih akcionarskih društva u kojima su postojale obične akcije različite nominalne vrijednosti. Homogenizacija je izvršena na način da je održano proporcionalno učešće u ukupnom broju akcija.

Novi sImbol trgovine ima oznaku PORT, a nominalna vrijednost akcije je 1,03547088 EUR. Broj akcija i vrijednost kapitala je ostala ista.

Struktura akcijskog kapitala registrovanog u Centralnoj depozitarnoj agenciji na dan 31.12.2025. godine je sledeća:

	Broj akcija	Učešće po broju akcija (%)
Global Ports Holding - simbol PORT	42.724.926	62,0932 %
Fizička lica	20.701.512	30,0860 %
Depozitarni račun	2.819.214	4,0972 %
Kastodi račun	1.853.425	2,6936 %
Pravna lica	708.652	1,0299 %
	68.807.729	**100**

Pregled 10 najvećih akcionara na dan 31.12.2025. godine za simbol PORT:

Rb	Ime i Prezime / Naziv	Adresa	Grad	Broj akcija	Udio (%)
1	Global Liman Isletmeleri A.S. (Global Ports)	Rihtim Cad. No:51 Karakoy	Istanbul	42.724.926	62,0932%
2	Otvoreni investicioni fond "HLT Fond"	Ul. Moskovska bb	Podgorica	2.106.310	3,0612%
3	Crnogorska Komercijalna Banka A. D/CK - Zbirni kastodi račun 1	Ul. Moskovska bb	Podgorica	1,563,551	2,2272%
4	Ivanović Ljubica	Save Kovačevića 52	Podgorica	805.941	1,1713%
5	ED - OIF TREND	Studentska	Podgorica	456.418	0,6639 %
6	Bader Ernest	South West Blvrd.	Frigate Bay	350.100	0,5088 %
7	Čelebić Petar	Herceg Novi	Herceg Novi	350.090	0,5087%
8	Društvo za razvoj i investicije "MONTE INVEST" doo	Ivana Vujoševića	Podgorica	327.071	0,4753%
9	Gazivoda Nikola	Mahala BB	Podgorica	308.914	0,4490%
10	Aleš Novak	Slatina V Rožni Dolini 16F	3201 Šmartno V Rožni Dolini	290.033	0,4215%

1.6. Analiza položaja na tržištu

AD „Port of Adria“ predstavlja sistem čije funkcionisanje zahtijeva potpunu integraciju u logistički lanac da bi u potpunosti ostvarivao svoju funkciju. Efikasnost i kvalitet usluga, zahtjeva adekvatnu infrastrukturu, suprastrukturu i opremu, adekvatne veze s ostalim transportnim granama.

Kompanija zbog svog geografskog položaja, predstavlja najbližu vezu zemalja srednje i jugoistočne Evrope sa Sredozemljem kao i najbližu vezu južne Italije sa jugoistočnom Evropom. Samim tim ona ima veoma povoljne uslove za opsluživanje robnih tokova generisanih na gravitacionom području, a naročito, sa aspekta intenziteta, opsluživanje tranzitnih robnih tokova.

Gravitaciono područje umnogome zavisi od postojeće mreže saobraćajnica. U regionu Port of Adria, sa prostornog stanovišta, moguće je izdvojiti:

a) područje Crne Gore gdje se generišu ciljni i izvorni robni tokovi;
b) područje Srbije;
c) područje zemalja u regionu (Kosovo, Bosna i Hercegovina, dio Makedonije, Mađarske, Rumunije).

Na području *(b)* i *(c)* se generišu tranzitni robni tokovi. Područje *(a)* i *(b)* čine užu gravitacionu zonu čije je robne tokove opravdano realizovati preko Port of Adria, dok područje *(c)* čini širu gravitacionu zonu gdje postoje robni tokovi koje je moguće realizovati preko Port of Adria.

Slabi stepen iskorišćenja kapaciteta Port of Adria je rezultat uticaja brojnih i raznovrsnih faktora:

- Privrednih kretanja na gravitacionog područja koja imaju uticaj na potencijal ciljnih tržista;
- Usporena izgradnja i modernizacija saobraćajne infrastrukture koja povezuje Bar sa regionom;

- Opredjeljenost intermodalnih operatera u regionu konkurentnim lukama;
- Modernizacija Luke Kopar i Luke Rijeka, koje su nakon toga u značajnoj mjeri izvršile marketinški pritisak na gravitaciono područije Srbije i Mađarske;
- Modernizacija Luke Drač i izgradnja autoputa Drač-Priština (koridor VIII) što je kao rezultat imalo preraspodjelu robnih tokova sa prostora Kosova i Makedonije ka ovoj luci.

1.6.1 Rast poslovanja

Dugogodišnje iskustvo u pretovarnoj djelatnosti i izuzetno povoljan, pomorsko-geografski položaj, prednosti kapaciteta kompanije, koji se ogledaju prvenstveno u velikom skladišnom prostoru za skladištenje kontejnera i generalnih tereta, čine faktore privlačenja i uspjeha u realizaciji poslovnih aranžmana sa vodećim uvoznicima i izvoznicima regiona. Blizina transšipment centara, frekventne kontejnerske linije, poznavanje procedura shodno međunarodnim pravilima, aktivnosti Slobodne zone mnogobrojne su prednosti i šanse za buduće projekte i razvojne planove.

Port of Adria svoje najbolje marketinške mogućnosti vidi u pretovaru kontejnera i kontejnerizovanog tereta, zatim generalnih tereta: metala (aluminijum, koilsevi), cementa, građe, projektnih tereta ali teži i ka povećanju prometa svih drugih vrsta generalnih tereta. Cilj je povećati obim prometa i privući novi teret sa postojećih tržišta (Srbija, Kosovo, BiH), ali i proširiti i osvojiti nove tržišne niše šireg gravitaciong područja (dio Makedonije, Mađarske, Ruminija), što je od vitalnog značaja za potpunije korišćenje postojećih kapaciteta Port of Adria i proširenje istih.
Potencijal svakog tržišta može se povećavati ili smanjivati zavisno od različitih faktora kao što su BDP, populacija, industrijski kapaciteti i sl.

Planiranje aktivnosti u vezi sa povećanjem prometa kontejnera putem osvajanja novih tržišta treba sprovoditi uzimajući u obzir potražnju potencijalnih tržišta kontejnera u širem zaleđu koja su u tijesnoj vezi sa troškovima kopnenog saobraćaja i unutrašnjim vremenom transporta, koji trenutno nije povoljan za Port of Adria u odnosu na susjedne luke Kopar, Rijeka i Drač.

1.6.2 Marketing ciljevi

Glavni marketinški ciljevi su horizontalni rast (širenje na nova potencijalna tržišta) i vertikalni rast (veći promet na postojećim tržištima). Marketing menadžment odabira i analizira ciljna tržišta i odgovarajući koncept marketing miksa (usluga, cijna, plasman-logistika i promocija) sa ciljem postizanja planiranog obima prodaje na tom tržištu.

Marketing ciljevi Port of Adria su:

- Strateško pozicioniranje na ciljnom gravitacionom tržištu: Srbija;
- Uspostavljanje Port of Adria kao robnog centra za distribuciju robe u regionu specijalizovanog za različite grupe proizvoda (brendove) - neposredno i šire gravitaciono polje (Srbija, Kosovo, Bosna, Makedonija);
- Istaći komparativne prednosti u odnosu na konkurenciju i neprestano ih prenositi na potencijalne korisnike usluga;
- Povezanost sa globalnom mrežom međunarodnih pomorskih koridora;
- Nove linije za prevoz kontejnera sa vodećim međunarodnim kontejnerskim operaterima;
- Novi operatori na kružnim putovanjima (kruzeri) ;
- Kontejnerski voz Bar - Beograd sa redovnim nedeljnim datumima dolaska / odlaska - veze sa svim većim ekonomskim centrima u Srbiji;
- Veza sa teretnim centrima u regionu, unutrašnjim terminalima, čime se stvara snažan logistički centar kao veza u multimodalnom transportnom lancu;
- Čvrsto jedinstvo sa železničkim sistemima u regionu putem intermodalnog transporta;
- Pretovar i skladištenje automobila na Ro-Ro terminalu;
- Pretovar i skladištenje teških koleta i specijalnih projektnih tereta;
- Skladištenje rasutog tereta i punjenje kontejnera rasutim teretom.

1.6.3 Broj korisnika usluga

Bazu korisnika Port of Adria (platioci za pružene usluge) čini preko 150 kompanija.
Kompanija ima ugovorne odnose sa kontejnerskim brodarima, logističarima, špediterima i uvoznicima/izvoznicima. Preko logističara i špeditera Port of Adria pruža usluge svim uvoznicima/izvoznicima koji poslove ugovaraju sa logističarima/špediterima.

U skladu sa uslugama, razlikujemo tehnološke postupke koji se odnose na rad sa kontejnerima i rad sa generalnim teretima. U okviru istih, a u zavisnosti od vrste manipulacije, slijedi veći broj različitih tehnoloških postupaka. Osnovna podjela jeste na direktne i indirektne manipulacije, gdje ova druga podrazumijeva ticanje lučkog skladišta. Različitost – raznorodnost tehnologija se ogleda i u vrsti pakovanja (paleta, sling, vez, pojedinačni komadni teret…) koji takođe definiše specifičnost samog tehnološkog postupka.

Tehnološki elementi: neposredni izvršioci (lučki radnici + rukovaoci sredstava mehanizacije) čine tehnologiju heterogenom, sa aspekta kvalifikacione strukture, radne sposobnosti i vještina.
Sledeći element tehnologija rada jesu sredstva mehanizacije, uz zahtjev optimalnog, efektivnog i efikasnog pristupa.
Treći element tehnologija su manipulativne površine-lokacije rada.
Dakle, uslijed brojne različitosti usluga koje naša Kompanija pruža (pretovar, skladištenje) uz usluge izvođenja dodatnih radnji na samoj robi (npr. sortiranje, vezivanje, vaganje…), različitost i raznorodnost tehnologija dolazi još više do izražaja. Stoga je aktivnost vezana za analitički pristup tehnologijama rada (analiza elemenata tehnologija, izvršenja rada u cilju identifikovanja kritičnih faza izvršenja manipulacija sa teretima ,te određivanja osnovnih pravaca unapređenja tehnologija rada kao i stvaranje podloga za analizu nastalih troškova,veoma bitna aktivnost koja mora biti stalna.

Svi tehnološki postupci su podložni kontinuiranom praćenju koji predstavlja skup i redosled radnji pri izvođenju propisanih tehnologija rada kao i pristup rješavanju novonastalih tehnoloških zahtjeva. Uvođenje u proces pretovara novih sredstava mehanizacije: mobilne

dizalice, kontejnerskog krana, pretovarnih dizalica, reach stackera I dr.) zahtijeva i propisivanje novih tehnoloških postupaka. Tehnologije rada su sveobuhvatne i odnose se na resurse: ljudske, sredstva mehanizacije kao i na potreban lučki alat namijenjen za odredjenu tehnološku varijantu rada. Tehnologije pri radu sadrže propisane mjere, sigurnosti i bezbjednosti.

1.7. Cilj

Stalno unapređenje ponude i usluga. Cilj je da udružujući se sa strateškim partnerima pokrećemo nove usluge i planiramo investicije u nove projekte.

1.8. Misija

Port of Adria je posvećena pružanju visoko kvalitetne, pouzdane i brze usluge; fokusirana na razvoj i primjenu najviših međunarodnih poslovnih standarda i efikasne i efektivne tehnologije; usmjerena ka održivom rastu i stvaranju vrijednosti za sve akcionare; prepoznata po svojim vrijednostima, i rastućem povjerenju i lojalnosti svojih korisnika usluga; prepoznatljiva po svom proaktivnom pristupu u cilju stvaranja dinamičnog radnog okruženja, spajajući znanje, iskustvo i motivaciju i timski rad.

1.9. Vizija

Vizija AD „Port of Adria“ Bar je da postane najveća i najmodernija luka u južnom Jadranu i distributivni centar za regiju Balkana, obezbjeđujući visok kvalitet i najviše standarde u svakom aspektu pružanja usluga.

2. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

2.1. Najznačajnije pozicije bilansa stanja

POZICIJA	Redni broj	Iznosi	Prethodna godina
		Tekuća godina	Kranje stanje 31.12.2024. g.
2	3	5	6
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001		
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002	**60.678.447**	**62.115.454**
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	5.516.257	5.581.022
1. Ulaganja u razvoj	004		
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	5.516.257	5.581.022
3. Goodwill	006		
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007		
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	54.216.584	55.501.655
1. Zemljište i objekti	009	43.250.425	44.166.155
2. Postrojenja i oprema	010	8.078.093	8.335.788
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	2.808.663	2.972.949
3.1. Investicione nekretnine	012		
3.2. Biološka sredstva	013		
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014	2.808.663	2.972.949
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	79.403	26.763
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	945.606	1.032.777
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020		
5.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022		
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	945.606	1.032.777
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024	**216.884**	**237.900**
D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025	**4.550.059**	**3.677.091**
I. ZALIHE (027 do 030)	026	720.844	720.526

1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	716.344	713.836
2. Nedovršena proizvodnja	028		
3. Gotovi proizvodi i roba	029		
4. Dati avansi	030	4.500	6.690
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	1.636.685	1.360.897
1. Potraživanja od kupaca	032	1.491.760	1.228.914
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	144.925	131.983
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037	82.805	110.172
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	62.120	21.811
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039	102.749	119.806
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	102.749	119.806
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	2.089.781	1.475.862
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	**101.337**	**359.349**
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046	**65.546.727**	**66.389.794**
PASIVA			
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	**30.112.875**	**30.782.400**
I. OSNOVNI KAPITAL	102	71.248.399	71.248.399
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
III. EMISIONA PREMIJA	104		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	25.000	25.000
1. Zakonske rezerve	106		
2. Statutarne rezerve	107		
3. Druge rezerve	108	25.000	25.000
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	**(41.160.524)**	**(40.490.999)**
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		
3. Gubitak ranijih godina	114	40.490.999	37.624.418
4. Gubitak tekuće godine	115	669.525	2.866.581
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117	**18.121.070**	**20.743.449**

I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	130.354	156.498
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	130.354	156.498
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120		
3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	17.990.716	20.586.951
1. Dugoročni krediti	123	141.016	0
2. Ostale dugoročne obaveze	124	17.849.700	20.586.951
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	**106.987**	**190.839**
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126		
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127	**17.143.768**	**14.633.059**
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128	132.260	194.267
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129	17.011.508	14.438.792
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	542.795	500.901
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	12.097.591	10.557.917
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	1.286	1.286
4. Obaveze prema dobavljačima	133	441.517	751.737
5. Obaveze po menicama	134		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135	0	
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136		
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137	3.928.319	2.626.951
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138		
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	3.705.980	2.457.381
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	222.339	169.570
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141		
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	**62.027**	**40.047**
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144	**65.546.727**	**66.389.794**

2.2. Najznačajnije pozicije bilansa uspjeha

POZICIJA	Redni broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
2	3	5	6
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	11.495.715	8.708.934
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	**206.787**	**110.418**
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	203.715	106.079
b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	3.072	4.339
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	208	**4.574.452**	**4.189.139**
a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209	784.040	655.894
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	1.985.810	1.762.740
c) Amortizacija	210a	1.804.602	1.770.505
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211	**5.435.886,00**	**4.653.828**
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	4.460.582	3.506.494
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	975.304	1.147.334
1/ Troškovi poreza	214	368.806	223.818
2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	464.505	762.917
3/ Troškovi doprinosa	216	141.993	160.599
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217	0	0
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219		
8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	19.205	601
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221	1.672.959	(24.216)
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224		

c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226	0	0
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230	**200.226**	**4.621**
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	200.226	4.621
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234	**(68.432)**	**(52.606)**
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235	11.352	16.798
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	79.784	69.404
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237	**2.537.113**	**2.863.525**
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238	1.474.058	1.037.369
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	1.063.055	1.826.156
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	241	**(2.405.319)**	**(2.911.510)**
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242	**(732.360)**	**(2.935.726)**
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244	**(732.360)**	**(2.935.726)**

14. Poreski rashod perioda (246+247)	245	**(62.835)**	**(69.145)**
1. Tekući porez na dobit	246		
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247	(62.835)	(69.145)
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248	**(669.525)**	**(2.866.581)**
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249	**-**	**-**
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257		
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258		
VIII**. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/** (249-258)	259	-	-
IX. NETO SVEOBUHVATNI REZULTAT (248-259)	260	**(669.525)**	**(2.866.581)**
X. ZARADA PO AKCIJI	261	(0,0097)	(0,0417)
1. Osnovna zarada po akciji	262	(0,0097)	(0,0417)
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264	(415.730)	(1.779.952)
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265	(253.795)	(1.086.629)

2.3. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

2.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti	*2024*	*2025*
Novac i novčani ekvivalenti	*1,475,862*	*2,089,781*
Kratkoročne obaveze	*14,438,792*	*17,011,508*
Novac i novčani ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	**0,10**	**0,12**

Tekuća likvidnost	*2024*	*2025*
Obrtna sredstva	*3,677,091*	*4,550,059*
Kratkoročne obaveze	*14,438,792*	*17,011,508*
Obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	***0,25***	***0,27***

Koeficijent ubrzane likvidnosti	*2024*	*2025*
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	*2,956,565*	*3,829,215*
Kratkoročne obaveze	*14,438,792*	*17,011,508*
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	***0,20***	***0,23***

Koeficijent finansijske stabilnosti	*2024*	*2025*
Stalna imovina	*62,115,454*	*60,678,447*
Kapital	*30,782,400*	*30,112,875*
Dugoročne obaveze	*20,586,951*	*17,990,716*
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	***1,21***	***1,26***

2.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti	*2024*	*2025*
Ukupne obaveze	*35,607,394*	*35,433,852*
Ukupna imovina	*66,389,794*	*65,546,727*
Ukupne obaveze / Ukupna imovina	***0,54***	***0,54***

Koeficijent finansijskog leveridža	*2024*	*2025*
Ukupne obaveze	*35,607,394*	*35,433.852*
Ukupan kapital	*30,782,400*	*30,112,875*
Ukupne obaveze / Ukupan kapital	***1,16***	***1,17***

2.3.3. Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost redovnog poslovanja	*2024*	*2025*
Poslovni prihodi	*8,708,934*	*11,495,715*
Poslovni rashodi*	*5,895,853*	*6,329,608*
Poslovni prihodi / Poslovni rashodi	***1,48***	***1,82***

2.3.4. Pokazatelji profitabilnosti

	2024	*2025*
Operativni prihodi	*8,708,934*	*11,495,715*
Operativni rashodi*	*5,895,853*	*6,329,608*
EBITDA	***2,813,081***	***5,166,107***

(*) Sledeći troškovi su isključeni iz Operativnih troškova.

	2024	2025
Koncesija	286,410	363,994
Socijalni Program	-	832,666
Troškovi amortizacije	1,770,505	1,804,602
Ostali troškovi	890,800	698,673

2.4. Naturalni pokazatelji poslovanja

Tokom 2024. godine kompanija je pružila usluge za ukupno 176 brodova. Ukupno je odrađeno 110.701 tona generalnog tereta i 0 jedinica RoRo tereta. Što se tiče kontejnerskog tereta, u toku 2024. godine ukupno je pretovareno 52.584 TEU jedinica.

Tokom 2025. godine kompanija je pružila usluge za ukupno 239 brodova. Ukupno je odrađeno 179.387 tona generalnog teretai 34.154 jedinice RoRo tereta. Što se tiče kontejnerskog tereta, u toku 2025. godine ukupno je pretovareno 63.793 TEU jedinica.

Pregled utovara i istovara je dat u nastavku.

RoRo teret (u jedinicama)	2024	2025
Utovar	*0*	*34.050*
Istovar	*0*	*104*
Ukupno	**0**	***34.154***

Generalni tereti (u tonama)	2024	2025
Utovar	*665*	*4,225*
Istovar	*110.036*	*175,162*
Ukupno	***110.701***	***179.387***

Kontejnerski tereti (u TEU)	2024	2025
Utovar	*26.495*	*31.491*
Istovar	*26.359*	*32.302*
Ukupno	***52.854***	***63.793***

2.5. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su: Skupština akcionara, kao najviši organ Društva, Odbor direktora kao organ upravljanja i rukovođenja Društvom, Izvršni direktor i Sekretar Društva, kao izvršni organi i Revizorski Odbor , kao organ za kontrolu i nadzor finansijskog izvještavanja.

2.5.1. Skupština

Skupština akcionara je najviši organ Društva.

Skupština akcionara Društva ima isključivo pravo da:

1. Donosi Statut i odlučuje o izmjenama statuta;
2. Bira i razrješava članove Odbora direktora;
3. Imenuje i razrješava revizora Društva;
4. Imenuje i razrešava likvidatora;
5. Odlučuje o politici naknada i o naknadama članova Odbora direktora;
6. Usvaja godišnje finansijske iskaze i izvještaj o poslovanju Društva;
7. Donosi odluku o raspolaganju imovinom Društva (kupovini prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili na drugi način raspolaganju), čija je vrijednost veća od 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine Društva (imovina velike vrijednosti);
8. Donosi odluku o raspodjeli profita;
9. Povećava ili smanjuje kapital Društva utvrdjen Statutom, zamjenjuje akcije jedne klase akcijama druge;
10. Donosi odluku o dobrovoljnoj likvidaciji Društva, rekstrukturiranju ili podnošenju predloga za pokretanje stečajnog postupka;
11. Odobrava procjenu nenovčanih uloga;
12. Odobrava zaključivanje ugovora u vezi sa kupovinom imovine od osnivača ili većinskog akcionara Društva u svim slučajevima kada isplata prevazilazi 1/10 kapitala Društva utvrdjenog Statutom,
13. Donosi Odluku o izdavanju obveznica, odnosno zamjenjivih obveznica, ili drugih zamjenljivih hartija od vrijednosti;

14. Ograniči ili ukine prioritetno pravo akcionara da upišu akcije ili steknu zamjenjive obveznice, uz saglasnost 2/3 većine glasova akcionara na koje se ta odluka odnosi;
15. Na zahtjev Odbora direktora razmatra pitanja iz njegove nadležnosti koja se odnose na poslovanje Društva;
16. Donosi Poslovnik o svom radu, usvaja izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskog izvještaja, odlučuje i o drugim pitanjima koja prema zakonu spadaju u nadležnost Skupštine.

2.5.2. Odbor direktora

Odbor direktora Društva ima 5 (pet) članova. U sastavu Odbora direktora Društva su:

Pozicija	Ime i prezime
Nezavisni član Odbora direktora	Anil Abbak
Član Odobra Direktora	Serdar Kirmaz
Član Odbora Direktora	Mehmet Ali Deniz
Član Odbora Direktora	Stephen Xuereb
Nezavisni član Odbora Direktora	Naser Alim
Zamjenik Predsjednika Odbora Direktora	Serdar Kirmaz
Predsjednik Odbora Direktora	Mehmet Ali Deniz

Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenja Društva, čije odluke izvršavaju Izvršni direktor i Sekretar Društva. Članove Odbora direktora bira i razrješava Skupština akcionara.

Pozicija	Ime i prezime
Sekretar	Nataša Dabanović
Izvršni direktor	Sedat Kara

Obaveze, odgovornosti i nadležnosti Odbora direktora su određene Statutom i Poslovnikom o radu. Odbor direktora ima dužnost da upravlja Društvom direktno i preko Izvršnog direktora i menadžmenta u cjelini i ima puno ovlašćenje da donosi odluke i preduzima aktivnosti koje smatra korisnim za postizanje i implementaciju svrhe i predmeta poslovanja Društva, osim poslova koji su izričito stavljeni u nadležnost Skupštine Društva. Odbor direktora na redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine akcionara podnosi akcionarima Izvještaj o radu.

2.5.3. Revizorski odbor

Revizorski Odbor, shodno ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji, prati postupak finansijskog izvještavanja, prati djelotvornost interne kontrole društva i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih ifinansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društava za reviziju, koji obavljaju reviziju, daje preporuke Skupštini društva o izboru ovlašćenog revizora ili revizorskog društva.

Revizorski odbor ima tri člana, imenuju sa na period od jedne godine.

Članove Revizorskog Odbora bira Odbor direktora Društva.

Članovi revizorskog odbora su:

Pozicija	Ime i prezime
Global Ports Holding, Izvršni finansijski direktor	Jan Fomferra, predsjednik
Global Ports Holding, Menadžer Grupe za izvještavanje	Cinar Mizrak
Global Investment Holding, Interni revizor	Mert Taspolat

2.6. Korporativno upravljanje

Korporativno upravljanje predstavlja sistem za upravljanje i kontrolu društva. Sistem korporativnog upravljanja u Crnoj Gori postavljen je na Zakonu o privrednim društvima i Zakonu o hartijama od vrijednosti. Time je omogućeno ostvarivanje osnovnih principa korporativnog upravljanja i to:

- siguran metod registracije vlasništva;
- prodaja ili prenos akcija;
- blagovremeno i redovno informisanje o društvu;
- objavljivanje informacija i transparentnost;
- pravo akcionara na učešće i pravo glasa na skupštini akcionara;
- pravo na izbor članova organa upravljanja;
- pravo na učešće u dobiti preduzeća;

- jednak tretman svih akcionara.

AD "Port of Adria" Bar se pridržava principa i pravila korporativnog upravljanja u cilju održavanja dostignutog nivoa korporativnog upravljanja i daljeg razvoja i unapredjenja istog. Kroz unapređenje mehanizama upravljanja i kontrole, dolazi do bolje raspodjele nadležnosti i boljeg funkcionisanja celokupnog procesa odlučivanja.

Otvoreno i jasno izvještavanje, u skladu sa zahtjevima važeće zakonske regulative, daje mogućnost potpunog uvida u način poslovanja i rezultate istog, kako nadležnim institucijama, tako i akcionarima.

Društvo je obezbijedilo ravnopravan tretman i zaštitu prava akcionara. Njihov položaj i prava, definisani su Statutom Kompanije, načinom organizacije i održavanja skupština akcionara. Naime, skupštine akcionara se organizuju u prostorijama Kompanije, materijal sadrži potpune informacije i obrazloženja predloženih rješenja o pitanjima dnevnog reda, upotpunjen je sa relevantnom dokumentacijom i na raspolaganju je akcionaru, u prostorijama Kompanije, na sajtu Kompanije i na zahtjev, dostavljanjem na email adresu.

Odgovornost, prava i obaveze Odbora direktora, kao organa upravljanja i rukovođenja, zatim Revizorskog odbora, kao organa za kontrolu i praćenje ispravnosti finansijskog izvještavanja i Izvršnog direktora i Sekretara društva, kao izvršnih organa, su striktno razdvojene i definisane Statutom Društva, Poslovnicima o radu, a sve u skladu sa Zakon o privrednim društvima.

Svi imaju isti cilj, a to je:

- zadovoljstvo klijenata kroz pružanje kvalitetetne i sigurne usluge;
- napredak i rast Kompanije, kroz ostvarivanje rezultata u biznisu;
- zadovoljstvo zaposlenih;
- primjena korporativne kulture I društvena odgovornost.

Društvenu odgovornost Kompanija iskazuje kroz:

- Podršku projektima koji se bave zaštitom životne sredine;
- Podršku kulturi i sportu (sponzorstva);
- Doprinos zdravstvu (donacije zdravstvenom sistemu);
- Pomoć mladim talentima i ulaganje u njihovo obrazovanje (stipendije).

2.7. Društvena - korporativna odgovornost

U okviru svoje misije društveno odgovorne kompanije, kompanija je nastavila tradiciju obezbjedivši poklon pakete sa cjelokupnim školskim priborom za sve đake prvake na teritoriji opštine Bar.

3. MJERE PORT OF ADRIA ŽIVOTNE SREDINE

Pojam životne sredine se definiše na više načina. Prema standardu ISO 14 001 životna sredina se definiše kao "okruženje u kojem određena organizacija radi, uključujući vazduh, vodu, zemljište, prorodne resurse, floru, faunu, ljude i njihove uzajamne odnose".

Zakonom o životnoj sredini, životna sredina je prostor, odnosno prirodno okruženje, vazduh, zemljište, voda i more, biljni i životinjski svijet, pojave i djelovanja: klima, jonizujuća i nejonizujuća zračenja, buka i vibracije, kao i okruženje koje je stvorio čovjek: gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti.

3.1. Zaštita životne sredine

AD „Port of Adria" vodi svoju politiku životne sredine, ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Vodeći Zakon u oblasti zaštite životne sredine je Zakon o životnoj sredini.

Spisak relevantne zakonske regulative:

- Zakon o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o zaštiti od vazduha ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o hemikalijama ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br.02/18 od 10.01.2018. godine)
- Zakon o zaštiti nejonizujećeg zračenja ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o zaštiti od jonizujećeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)

- Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o lukama ("Službeni list Crne Gore", br 02/26 od 05.01.2026. godine)
- Zakon o morskom dobru ("Službeni list Crne Gore", br 040/11 od 08.08.2011. godine)
- Zakon o prevozu opasnih materija ("Službeni list Crne Gore", br. 89/25 od 05.08.2025godine)
- Zakon o vodama ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o odgovornosti za štetu u životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br.084/24 od 06.09.2024godine)
- Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Službeni list Crne Gore", br.149/25 od 17.12.2025 godine)

U skladu sa članom 9 Zakona o životnoj sredini, AD "Port of Adria", prilikom obavljanja svojih aktivnosti, vodi računa da obezbijedi zaštitu životne sredine i to:

a) Održivim korišćenjem prirodnih resursa, dobara i energije;
b) Uvođenjem energetski efikasnijih tehnologija i korišćenjem obnovljivih prirodnih resursa;
c) Upotrebom proizvoda, procesa, tehnologija koji manje ugrožavaju životnu sredinu;
d) Preduzimanjem mjera prevencije i otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu;
e) Kontrolom aktivnosti i rada postrojenja koje mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi;
f) Drugim mjerama u skladu sa zakonom.

Kao društveno odgovorno preduzeće, sve aktivnosti planiramo i sprovodimo na način da:

a) Prouzrokuju najmanju moguću promjenu u životnoj sredini, odnosno da predstavljaju najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi;

b) Smanjimo opterećenje prostora i potrošnje sirovina i energije u izgradnji, kao i u proizvodnji, distribuciji i upotrebi;

c) Uključimo mogućnost reciklaže, spriječimo ili ograničimo uticaj na životnu sredinu na samom izvoru zagađenja;

d) Kada nije sigurno kakve posljedice može prouzrokovati eventualni zahvat, sprovodimo sve raspoložive procedure za ocjenu očekivanih uticaja i odgovarajuće mjere, kako bi se izbjegle negativne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

3.2. Kompanijina politika životne sredine

S obzirom da je u avgustu 2024godine, AD "Port of Adria" Bar dobila-obnovila sertifikate Integrisanog sistema menadžmenta koji obuhvata i sistem menadžmenta životnom sredinom ISO 14001, samim tim se menadžment kompanije usmjerava i obavezuje na principe politike upravljanja zaštitom životne sredine koji su integrisani u politici IMS-a AD "Port of Adria" Bar, kroz posvećenost životnoj sredini sprečavanjem ili smanjenjem zagađenja, kroz poboljšanje učinka, upravljanje otpadom, racionalnu upotrebu resursa i stalnim preispitivanjem konteksta, rizika i aspekata životne sredine.

3.3. Informacija o ulaganjima sa ciljem zaštite zivotne sredine

Prioriteti AD "Port of Adria" Bar po pitanju zaštite životne sredine su upravljanje otpadom, zaštita svih segmenata životne sredine (vode, zemljišta, vazduha) prilikom pretovara, skladistenja, transporta opasnih tereta u rasutom stanju, pitanja otpadnih voda.

3.4. Usklađenost sa zakonskom regulativom

Zaštita životne sredine uređuje se zakonskim i podzakonskim aktima, čija primjena tj. usaglašenost ima za cilj zaštitu svih segmenata životne sredine (vazduha, vode, zemljišta), ali i uređivanje oblasti pravilnog korišćenja i čuvanja opasnih hemikalija, skladištenje otpada, predaja otpada i svega što na bilo koji način ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi, životinja i biljaka.

Usklađivanje zakonske regulative iz oblasti upravljanja otpadom je u toku I predstavlja jedan od osnovnih prioriteta. Velkim brojem propisa parcijalno se uređuje upravljanje otpadom u skladu sa sastavom i vrstom istog.

Aktivnosti koje su u toku 2025. godine preduzete sa postignutim efektima i povezane sa iskazanim finansijskm ulaganjima-pokazateljima

Prilikom planiranja i realizacije aktivnosti u cilju zaštiti životne sredine u toku 2024. godine, uzeti su obzir zahtjevi zakonske regulative, zahtjevi standarda ISO 14 0001, zahtjevi Uprave za inspekcijske poslove, zahtjevi EBRD i SGS (Société Générale de Surveillance iz Ženeve):

1. Sortiranje, obilježavanje i odlaganje otpada na nivou čitave kompanije (na privremenom skladištu za otpad) u skladu sa zahtjevima zakonske regulative.
2. Predaja otpada (opasnog i neopasnog) ovlašćenom operateru “Hemosan” u skladu sa postojećim ugovorima o preuzimanju, odvozu i zbrinjavanju komunalnog i građevinskog otpada na ekološki prihvatljiv način, a sve u skladu sa zakonskom regulativom.
3. Zaključivanje Ugovora sa ovlašćenim operaterom “Hemosan” Bar o preuzimanju, odvozu i zbrinjavanju opasnog i neopasnog otpada na ekološki prihvatljiv način, zavedeni u Port of Adria pod rednim brojevima 3249 , dana 21.07.2025.godine.
4. Zaključivanje Ugovora sa Komunalnim djelatnostima Bar o preuzimanju, odvozu i deponovanju miješanog komunalnog otpada zavedeni u Port of Adria pod rednim brojevima 2364 , dana 02.06.2025.godine

5. Dostavljanje Godišnjeg Izvještaja o količini stvorenog i skladištenog otpada (opasnog i neopasnog) za 2024.godninu (zaveden u Port of Adria pod brojem 930/2 od 04.03.2025.godine) Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine, u skladu sa zahtjevima zakonske regulative.
6. Dostavljanje Izvještaja o ispitivanju morske vode i sedimenata na koncesionom području AD" Port of Adria" (zaveden u AD" Port of Adria" pod brojem 236 od 21.01.2025.godine) Sekretarijatu za komunalno stambene poslove I zaštitu životne sredine Bar I Agenciji za zaštitu prirore I životne sredine, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini (Sl.CG 092/24 od 25.09.2024godine), a na osnovu programa monitoringa/praćenja stanja životne sredine definisanih Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu rekonstrukcije Gata I –južna obala i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu rekonstrukcije Gata I –sjeverna obala (izgradnja Ro-Ro rampe).
7. Dostavljanje Izvještaja o Izvještaj o mjerenju kvaliteta vazduha na koncesionom području AD"Port of Adria"Bar " (zaveden u AD" Port of Adria" podbrojem 5580 od 28.11.2024.godine) Sekretarijatu za komunalno stambene poslove I zaštitu životne sredine Bar I Agenciji za zaštitu prirore I životne sredine u skladu sa članom 18 Zakona o zaštiti vazduha (Sl.CG br.084/24 od 06.09.2024.godine).
8. Shodno Rješenju Agencije za zaštitu životne sredine br.1401 od 03.04.2025godine, kojim se utvrđuje visina eko-naknade za stvaranje opasnog otpada za period od 01.01.2024.-31.12.2024.godine, a u skladu sa Zakonom o životnoj sredini, AD" Port of Adria" je uplatila obračunati iznos i izmirila svoje obaveze.
9. Shodno članu 33 i 34 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 034/24, 090/24) društvo je uradilo dva Plana upravljanja otpadom:

   a) Plan upravljanja otpadom (zaveden u AD" Port of Adria" pod brojem br.1039-3 od 11.03.2025.godine) i na isti dobijena Saglasnost/Rješenje br.2621 od 16.06.2025.godine od strane Agencije za zaštitu životne sredine,

   b) Plan upravljanja građevinskim otpadom (zaveden u AD" Port of Adria" pod brojem

4828/2 od 09.10.2024) I na dobijena Saglasnost/Rješenje br.1655 od 22.04.2025.godine od strane Agencije za zaštitu životne sredine

10. AD „Port of Adria“ je i u 2025.godini nastavila aktivnosti na pribavljanju vodne dozvole, shodno zahtjevu inspekcije za vode. U cilju preciznog definisanja zakonskih obaveza koje je neophodno ispuniti u postupku pribavljanja vodne dozvole na predmetnom koncesionom području, a shodno održanom sastanku sa predstavnicima Uprave za vode dana 10.04.2025. godine, kojem je prethodila odgovarajuća pisana komunikacija upućena ovom organu, zaključen je Ugovor br. 3004 od 03.07.2025. godine sa Institutom za građevinarstvo d.o.o. Podgorica, predmet: izrada projekta izvedenog stanja hidrotehničkih instalacija na koncesionom području u Luci Bar I pokrenute aktivnosi koje se odnose na prikupljanje, izradu i objedinjavanje kompletne dokumentacije potrebne za dalji tok postupka.
11. Realizacija programa monitoringa/praćenja stanja životne sredine, koji obuhvata analizu kvaliteta morske vode i sedimenata na lokacijama južne i sjeverne obale Gata I, u skladu sa postojećim Elaboratima i to Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu rekonstrukcije Gata I – južna obala i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu rekonstrukcije Gata I –sjeverna obala (izgradnja Ro-Ro rampe), a na osnovu zaključenog Ugovora sa Centrom za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice, br.2137 od 20.05.2025. godine.
12. Pokrenute su aktivnosti na realizaciji programa mjerenja kvaliteta vazduha u skladu sa zahtjevom ekološke inspekcije, a na osnovu Zakona o zaštiti vazduha,i to:
    - zaključen je Ugovor sa Centrom za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice; zavedenog u AD Port of Adria pod brojem 2137 od 20.05.2025.godine,
    - mjerenje kvaliteta započeto je u junu 2025.godine, i biće nastavljenoo sukcesivno u intervalima (mjerenje osam sedmica ravnimjerno taspoređenih, po dvije sedmice u sezoni, odnosno četiri mjerenja na godišnjem nivou) u skladu sa zakonskom regulativom.
13. Pokrenute aktivnosti na zaključivanju Ugovora sa ovlašćenim privrednim društvom “Kappa Star Recycling Montenegro” Nikšić o preuzimanju preuzimanja, odvoza i zbrinjavanja neopasnog otpada (papir i karton , papirna i kartonska abalaža) na ekološki

prihvatljiv način, i od strane u AD"Port of Adria" Bar isti zaveden pod brojem 4830 dana 17.10.2025.godine.

14. U skladu sa zahtjevom Biro Veritasa sa prve nadzorne provjere, održane u avgustu 2025. godine, koji se odnosi na ispitivanje kvaliteta otpadne vode, Centar za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice izvršio je fizičko-hemijsku analizu otpadne vode i dostavio Izvještaj o ispitivanju zaveden u AD" Port of Adria" pod brojem br. 5013 od 29.10.2025. godine
15. Podizanje nivoa svijesti svih zaposlenih u Kompaniji o značaju zaštite životne sredine, ekološko–edukativne aktivnosti: upoznavanje zaposlenih sa važnim ekološkim datumima u skladu sa međunarodnim ekološkim kalendarom elektronskim putem, postavljanje sadržaja zaštite životne sredine u elektronsku biblioteku, itd.
16. Prva nadzorna provjeraISO 14 001 (EMS) kroz Integrisani sistem menadžmenta od strane Bureau Veritas, vodeće međunarodne sertifikacione kuće osnovane 1828. godine, sa sjedištem u Parizu. Na nadtornoj provjeri IMS-a, u avgustu 2024. godine, Bureau Veritas tim provjeravača zaključio je, da Kompanija ima uspostavljen i održavan sistem menadžmenta zaštitom životne sredine u skladu sa zahtjevima standarda ISO 14 001, što takođe potvrđuje nivo društveno odgovornog poslovanja naše Kompanije.

Kao ekološki svjesna Kompanija, primjenjuje i jedan od načina smanjenja/trošenja prirodnih resursa, na način da reciklira materijal/otpad/sekundarne sirovine koji su reciklabilni, a koji predstavlja jedan mali korak ka smanjenju emisije gasova staklene baste.

Shodno navedenom može se zaključiti da je AD "Port of Adria" u predhodnim godinama bila društveno odgovorna Kompanija, ne samo u ispunjavanju obaveza koje su propisane zakonom, već je u skladu sa svojim mogućnostima, dala doprinos kroz aktivnosti ulaganja u zaštitu životne sredine (uređenje privremenog skladišta za odlaganje otpada), zaštitu svih segmenata životne sredine morske vode, zemljišta, vazduha prilikom pretovara, skladistenja, transporta opasnih tereta u rasutom stanju (nabavkom industrijskog usisivača, kao i pokretanje aktivnosti na izradi rješenje za prećišćavanja otpadnih voda ispred skladišta br.5).

Zaštita životne sredine podrazumeva troškove ili izdvajanje određenih novčanih sredstava, gdje troškovi zaštite životne sredine predstavljaju zbir investicija i tekućih toškova za preduzimanje aktivnosti povezanih sa zaštitom životne sredine. Ukupna izdvajanja po ovom osnovu su iznosila 42.696,37€, sa napomenom da su za pojedine aktivnosti koršćeni vlastiti resursi (npr. izrada Planova upravljanja otpadom - od strane stručnjaka za zaštitu životne sredine).

Insvesticije i tekući troškovi za zaštitu životne sredine

R.b.		Ukupno	Uklanjanje otpada	Zaštita površ. voda	Zaštita pod.voda i zemljišta,sedimenata	Zaštita vazduha	Zaštita od buke	Zaštita prirode (flore i faune)	Zaštita od radij.
		1=2 do 8	2	3	4	5	6	7	8
1.	**Investicije**	2.622,80€€							
2.	**Tekući troškovi**	40.073,57€	32.276,02€	7797,55€					
3.	**UKUPNO (1+2)**	**42.696,37€**							

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Preduzeće AD “Port of Adria” osnovano je i posluje u skladu sa **Going Concern** principom, odnosno Principom kontinuiranog poslovanja.

Vezano za planirani budući razvoj, urađene su projekcije finansijskih pokazatelja za 2022. godinu. Uzeti su u obzir trendovi poslovanja u prethodnim godinama, i poslovna politika menadžmenta, vezana za budući rast i razvoj preduzeća.

4.1. Projekcija bilansa uspjeha

PROJEKCIJA BILANSA USPJEHA		
	Struktura	**2026**
1	**Ukupni prihodi**	**12.069.754**
2	**Ukupni rashodi**	**6.918.661**
a	Operativni troškovi	5.452.223
b	Troškovi marketinga i prodaje	184.717
c	Opšti administrativni troškovi	1.281.721
3	***EBITDA***	***5.151.093***

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. Istraživanje i razvoj

Tokom poslednjih godina ulagalo se u modernizaciju opreme, rekonstrukciju Gata, RoRo terminal i rampu, adaptaciju upravne zgrade i ostalo.

5.2. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Kompanija je u prethodnom periodu organizovala razne vidove obuka i usavršavanja zaposlenih, kako bi omogućila zaposlenima da odgovore novim zahtjevima i procesima Kompanije.

- **OBUKA ZA PRETOVAR FIAT VOZILA**

Ukupan broj polaznika je 5. Obuka je organizovana u Stellantis fabrici automobila u Kragujevcu . Ova obuka je organizovana kroz eksterno angažovanje stručnih lica.

- **OSPOSOBLJAVANJE ZA BEZBJEDAN RAD-priključivanje frigo kontejnera na elektro priključnice**

Ukupan broj polaznika je 62. . Ova obuka je organizovana kroz eksterno angažovanje stručnih lica.

- **OBUKA ZA ODRŽAVANJE KONTEJNERSKOG KRANA LIEBHERR**

Ukupan broj polaznika je 3.. Ova obuka je organizovana kroz eksterno angažovanje stručnih lica.

- **OBUKA ZA BEZBJEDNE RADNE PRAKSE PRILIKOM RADA SA KONCENTRATIMA RUDE**

Ukupan broj polaznika je 48. Ova obuka je organizovana kroz eksterno angažovanje stručnih lica radi bezbijedne radne prakse pri pretovaru i skladištenju koncentrata rude.

- **OBUKA ZA POSLOVE LTR-A U SKLADU SA PRIRUČNIKOM ZA OBAVLJANJE POSLOVA LTR**

Ukupan broj polaznika 7. Obuka je organizovana za novozaposlene na radnom mjestu LTR. Obuka je organizovana kroz interno angažovanje stručnih lica.

- **ADR OBUKA –PREVOZ OPASNIH MATERIJA**

Ukupan broj polaznika 28. Ova obuka je organizovana kroz eksterno angažovanje stručnih lica za novozaposlene kao i za zaposlene kojima je bila potrebna obnova sertifikata.

- **IMS OBUKE**

-U cilju pravilne primjene IMS procedura tokom 2025.godine organizovano je više obuka prije svega internih kroz interno angažovanje stručnih lica poput :

  - Svrha integrisanog menadžment sistema-prednosti alata-prezentacije.Broj polaznika 16.

-Takođe su zaposleni prolazili i obuke kroz eksterno angažovanje stručnih lica poput:

  - Tumačenje zahtjeva standarda za sistem menadžmenta zaštitom životne sredine MEST iso 14 001:2015, Amd 1:2024. Ukupan broj polaznika 2.
  - Obuka za interne auditore –ISO 9001:2015 I ISO14001:2015. Ukupan broj polaznika 5.

- **OBUKA RAZVOJ ZAPOSLENIH**

Tokom 2025. godine, zapsoelni u ljudskim resursima su pohađali obuke koje su vezane za razvoj zaposlenih.

- **INTERNE OBUKE IZ OBLASTI BEZBJEDNOSTI**

U kompaniji su tokom 2025. organizovane i interne obuke iz oblasti bezbjednosti. Sve obuke su organizovane kroz interno angažovanje stručnih lica. Pregled svih obuka dat je u nastavku:

  - Pretraga sumnjivog paketa bombe
  - Vježba evakuacije
  - Povećanje stepena bezbjednosti zaštite Luke
  - Ponašanje prilikom vanrednih situacija u susjednim lučkim podučjima

- Kontrola operacija i reagovanja u vanrednim situacijama, bez katastrofalnih posledica
- Povećanje stepena bezbjedonosne zaštite
- Bezbjedonosna komunikacija

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Preduzeće AD Port of Adria na dan 31.12.2025. godine, nema, niti je posjedovalo tokom 2025. godine sopstvene akcije.

Takođe, preduzeće ne namjerava da stiče sopstvene akcije u narednom periodu.

7. POSLOVNE JEDINICE

Društvo u svom sastavu ima predstavništvo u Beogradu (Srbija).

Predstavništvo nije posebna organizaciona cjelina već posluje u sklopu AD Port of Adria sa ciljem permanentnog prisustva na tržištu, informisanja postojećih i potencijalnih partnera o razvojnim aktivnostima kompanije i prilikama koje nudi.

8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

AD Port of Adria ne posjeduje hartije od vrijednosti.

9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

AD “Port of Adria” je u sklopu Integrisanog Sistema menadžmentom usvojila proceduru Analiza rizika i prilika, kojom se opisuje tok procesa vezan za analizu rizika i prilika. Proces se primijenjuje da se identifikuju potencijalni problemi i pozitivni uticaji (prilike) koje su vezane za

kontekst organizacije, a obuhvataju sve segmente u AD "Port of Adria" Bar. Proces obezbjeđuje identifikaciju prije nego se pojave problemi, tako da se kroz analizu rizika mogu planirati potrebne akcije i uspostaviti kontrola čime bi se smanjili ili neutralisali negativni uticaji na postizanje ciljeva organizacije. Proces pruža sve informacije o tome kako da se identifikuju, analiziraju, ocijene i smanje rizici. U cilju ostvarenja potencijalnih prilika, ovaj proces obezbjeđuje mehanizam da se na vrijeme identifikuju prilike, analiziraju i ocijene, a u cilju da se preduzmu aktivnosti koje će da dovedu do njihovog ostvarenja.

Cilj sistema upravljanja rizicima u preduzećima je stvaranje vrijednosti i smanjenje posledica rizika. U narednom dijelu su detaljno opisani koraci, procesi, koji su definisani internom procedurom Analiza rizika i prilika.

9.1. Identifikacija rizika

Svrha koraka identifikacije rizika i prilika je da se pripremi sveobuhvatna lista rizika i prilika na osnovu događaja koji bi mogli stvoriti, poboljšati, spriječiti, degradirati, ubrzati, ili odložiti postizanje ciljeva organizacije. Identifikacija rizika može da pomogne u razvoju kontrola i pronalaženju skrivenih mana.
Rezultat identifikacije rizika je izrada spiska mogućih faktora uticaja na organizaciju, a imajući u vidu njen kontekst, značajne aspekte kao i preuzete obaveze.

Uzimajući izlaze iz konteksta organizacije, zapis Kontekst Organizacije, i odgovarajući na pitanja (Šta može da se desi? Gdje se to moglo desiti? Kada se to moglo desiti? Zašto bi se to desilo? Kako se to dogodilo?) će nam pomoći u formiranju liste rizika i događaja koji mogu imati uticaj na postizanje postavljenih ciljeva i poslovnih planova.

Razmotriti kojoj kategoriji najbolje odgovara svaki rizik ili prilika:
Strateški rizici – ugrožavaju ostvarenje ciljeva na visokom nivou organizacije (ekonomski, industrijski, strateški, socijalno, tehnološki, politički, organizaciono)

Operativni rizici – odnose se na prijetnje poslovnih procesa (životna sredina, finansije, kontinuitet poslovanja, inovacije, trgovina, projekti, Ljudski resursi, Bezbjednost i zdravlje, reputacija)

Rizici u vezi sa izvještavanjem – ovi rizici se odnose na pouzdanost, tačnost, potpunost, pravovremenost informacija koje su ulaz i za odlučivanje

Rizici vezani za neispunjenje standarda i zakona – ovi rizici su povezani sa zakonima, propisima, uslovima, ugovorima, zahtjevima standarda i sl.

Prilike u okviru organizacije (proizvodnja, lanac snabdijevanja, procesi, tehnologije, nova tržišta)

Prilike van organizacije (kupci, konkurencija, naučno tehnička dostignuća, političke, pravne, socijalne)

9.2. Analiza rizika

U cilju procjene potencijalnog uticaja i vjerovatnoće rizika i prilika (mogućnosti) kroz detaljnu analizu važno je njihovo pravilno razumijevanje.

Prijetnje i mogućnosti mogu dolaziti iz više izvora, kao što su:

- Ljudski - Bolest, smrt, povreda, ili drugi gubitak ključnog pojedinca.
- Operativni - Poremećaj u snabdijevanju, gubitak pristupa osnovnim sredstvima, ili neuspjeh u ostvarenju procesa.
- Reputacioni - Gubitak kupca, povjerenja zaposlenih i/ ili tržišne reputacije.
- Proceduralni - Propusti u odgovornosti, sistemu, kontroli,
- Projekti – Izlazak van okvira budžeta, kašnjenje ključnih aktivnosti i zadatka.
- Finansijski - Poslovni neuspjeh, fluktuacije na berzi, promjene kamatnih stopa, nedostupnost finansiranja.
- Tehnički - Napredak u tehnologiji.
- Prirodni - Vrijeme, prirodne katastrofe.
- Politički - Promjene poreza, javnog mnjenja, vlada ili stranog uticaja.

- Strukturni - Opasne hemikalije, loše osvjetljenje, ili bilo koje situacije u kojoj bi zaposleni, proizvodi ili tehnologija mogli biti oštećeni.

Analiza rizika i prilika obuhvata još i:

- Identifikaciju kontrola za upravljanje rizikom koje su trenutno na snazi
- Procjenu efikasnosti postojećih kontrola
- Identifikaciju vjerovatnoće rizika i prilika koji se javljaju
- Identifikaciju potencijalnih posljedica ili uticaja ako se rizik ili prilika dogodi.

Prilikom procjene efikasnosti postojećih kontrola, faktori koje treba razmotriti su dosljednost primjene, razumijevanje sadržaja kontrole i dokumentovanje kontrola.

9.3. Ocjenjivanje rizika

Ocjenu rizika i prilika, kompanija je takođe definisala u proceduri, u skladu sa metodologijom koja za procjenu nivoa rizika i prilika koristi matricu 5x5.

Rizici se izračunavaju po sledećoj formuli:

RIZIK = Vjerovatnoća x Ozbiljnost slučaja

Takođe, procedurom su definisani sledeći indeksi:

- Nivoi rizika: nizak, srednji i visok
- Nivoi vjerovatnoće pojave: Nevjerovatno, rijetko, moguće, vjerovatno i gotovo sigurno
- Efekti opasnosti (ljudski, bezbjednosni, pravni, finansijski, operativni, strateški, reputacioni): Zanemarljiv, umjeren, znatan, ozbiljan i ključni.
- Efekti (Strateški, reputacioni, finansijski, operativni): Zanemarljiv, umjeren, znatan, ozbiljan i ključni.

9.4. Tretman rizika

Kada se dobije vrijednost ocjene za rizik i priliku, potrebno je definisati načine kako bi se njima upravljalo. Na osnovu rezultata "Ocjenjivanja" dobijamo odgovor na pitanje koji rizici i prilike zahtevaju odgovor i koje se akcije preporučuju.

Odgovor na rizike treba da uključi jednu ili kombinaciju metoda: prihvatanje, izbjegavanje, ublažavanje ili dijeljenje.

- Prihvatanje: donosi se odluka da se toleriše ili preuzme određeni rizik.
- Izbjegavanje: odluka da ne bude uključen ili da se povuče iz aktivnost kako ne bi bio izložen određenom riziku.
- Ublažavanje: uključuje aktivnosti osmišljene da se smanji rizik ili njegove posljedice.
- Dijeljenje (prenos): uključuje ugovorni prenos rizika na druge stranke, uključujući i osiguranje.

Nakon sprovedenih akcija kontrole rizika i prilika, kroz definisane aktivnost, kao i kada se to zahtijeva potrebno je sprovesti reevaluaciju.

Novu ocjenu rizika i prilika dobijamo prema formulama definisanim u tački 4.4, a odabirom vjerovatnoće pojavljivanja nakon sprovedenih akcija.

Za sve rizike koji nisu u prihvatljivim granicama je potrebno definisati nove akcije kako bi se smanjili njihovi uticaji na prihvatljiv nivo. Ista metodologija važi i za prilike koje nisu ostvarene primjenom definisanih akcija.

10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,

- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usljed rizika. Sektor finansija se uglavnom fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje u individualnim slučajevima u cilju smanjenja rizika.

10.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja.

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik Društva od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu uzetih dugoročnih obaveza od povezanog pravnog lica Global Ports Holding koje sadrže promjenljivu kamatnu stopu vezanu za Euribor što izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine.33

10.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospijeća.

Služba finansija je odgovorna za praćenje nivoa kratkoročnog finansiranja i uravnoteženje potreba kratkoročnog i dugoročnog finansiranja.

10.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza. Društvo posluje sa kreditno sposobnim partnerima i nema koncentrisanu izloženost riziku prema jednom kupcu već ima razgranato poslovanje po svim sektorima djelatnosti. Sektori komercijale i finansija su odgovorni za praćenje kreditnog rizika partnera.

10.4. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Da bi smo adekvatno analizirali izloženost našeg pravnog lica raznim, a prethodno navedenim oblicima rizika, moramo napraviti “REGISTAR RIZIKA”, za koji je neophodno napraviti mapu rangiranja rizika (po bojama).

Da bi smo napravili mapu rizika i registar rizika, moramo prvo svrstati rizike po kategorijama.

Kategorija rizika	*Opis*
Strateški	*Ima uticaj na strateške ciljeve organizacije.*
Operativni	*Ima uticaj na operativne ciljeve organizacije.*
Reputacioni	*Utiče na reputaciju i imidž organizacije u javnosti.*
Regulatorni	*Rizik od neusklađenosti sa pozitivnim propisima teritorije na kojoj organizacija posluje.*
Finansijski	*Utiče na finansijske resurse organizacije.*

Nakon kategorizacije rizika, moramo procijeniti vjerovatnoću rizika i uticaj rizika:

Vjerovatnoća	*Opis*
Velika	*Velika vjerovatnoća da će se rizičan slučaj dogoditi.*
Srednja	*Postoji određena vjerovatnoća da se rizičan događaj dogodi.*
Mala	*Vjerovatnoća da se dogodi rizičan događaj je mala ili ne postoji.*

Uticaj	*Opis*
Visok	*Posledice odigravanja rizičnog događaja mogu dovesti do prestanka poslovanja ili u velikoj mjeri uticati na nastavak poslovanja organizacije.*
Srednji	*Posledice rizičnog događaja negativno utiču na misiju i viziju organizacije.*
Nizak	*Posledice mogu da utiču na svakodnevne operativne procese koji se odvijaju unutar organizacije.*

RANGIRANJE RIZIKA

Uticaj \ Vjerovatnoća	Mala	Srednja	Velika
Visok	S	V	V
Srednji	M	S	V
Nizak	M	M	S

3	3	6	9
2	2	4	6
1	1	2	3
	1	2	3

NIVO RIZIKA
1-2 = Nizak
3-4 = Srednji
6-9 = Visok

11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Pravno lice AD "Port of Adria" kao cjelina i njegovi sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu i izvan njega su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Registri rizika koje vodi pravno lice, redovno se osavremenjavaju koristeći finansijske, operativne i uticaje na poslovnu reputaciju društva kao i vjerovatne rezultate i rangove identifikovanih rizika. Procjena se takođe bavi mjerama upravljanja rizikom identifikovanim sa datumima kompletiranja takvih mjera. Takođe, procjenjuje se efektivnost takvih mjera.

Da bi pravno lice efikasno upravljalo navedenim rizicima, potrebno je da primijeni novi koncept formiranja Enterprice Risk Management (ERM) ili službu upravljanja rizicima koja zahtijeva integrisano upravljanje finansijskim, operativnim, strateškim i drugim rizicima u skladu sa poslovnom politikom i ostvarenjem kratkoročnih i dugoročnih ciljeva poslovanja.

Po završetku procesa identifikovanja i procjena prijetnji, kvalifikovana osoba preuzima odgovornost za efektivni menadžment rizika. Priroda same klasifikacije rizika u pravnom licu zahtjeva različite vještine koje primjenjujemo u procesu menadžmenta rizika.

Novi standard revizije MRevS 701 – Saopštavanje ključnih revizorskih pitanja – uključuje, i poseban akcenat stavlja na analizu rizika u kontekstu otkrivanja nedostataka u pravnom licu koji se odnose na povećan rizik materijalno pogrešnog iskaza ili značajan rizik identifikovan u skladu sa MRevS 315 (značajne promjene koje su se desile u odnosu na prethodni finansijski period; određene vrste transakcija u kojima je revizor naišao na poteškoće prilikom sprovođenja revizorskih postupaka, promjene u okruženju entiteta, finansijskim uslovima ili aktivnostima koje imaju značajan uticaj).

U finalnoj fazi se konsolidovana procjena rizika za pravno lice prezentira izvršnom direktoru, Odboru za reviziju i Odboru direktora.

Sintetički sumarni pregledi procjena rizika za niže organizacione djelove društva su predmet informisanja viših nivoa menadžmenta.

U nastavku dajemo **Registar rizika** za naše pravno lice, zajedno sa **Ocjenom inherentnog rizika**:

Tretiranje rizika	*Opis*
Prihvatanje	*Postojanje svijesti o riziku ali isti je u skladu sa apetitom za rizkom, uglavnom zato što su troškovi tretiranja ovakvog rizika veći od posledica njegovog ostvarivanja.*
Smanjivanje uticaja	*Postojanje svijesti o riziku i pristupanju aktivnostima kako bi se isti sveo na prihvatljiv nivo, koristeći sistem internih kontrola.*
Transferisanje	*Prebacivanje rizika na treće lice (npr. osiguravajuće polise).*
Eliminacija uzroka	*Rukovodstvo donosi odluku o eliminaciji, odnosno ukidanju poslovne aktivnosti koja dovodi do rizičnog slučaja (npr. povlačenje proizvoda iz asortimana, izbjegavanje poslovanja na određenim teritorijama).*

Uspješnost tretiranja rizika	*Opis*
Potrebno unaprijediti	*Aktivnosti tretiranja rizikom su neefikasne u sprečavanju rizičnih događaja odnosno spuštanju trenutnog nivoa rizika na prihvatljiv nivo.*
Srednja	*Aktivnosti tretiranja rizikom su uspješne u pojedinim djelovima.*
Visoka	*Aktivnosti tretiranja rizikom su u potpunosti uspješne u sprečavanju rizičnih događaja i u značajnom smanjivanju uticaja usled ostvarivanja rizičnog događaja.*

REGISTAR RIZIKA						Ocjena inherentnog rizika			
Br.	***Kategorija rizika***	***Rizik***	***Sektor***	***Oblast***	***Kontrola***	***Uticaj***	***Vjerovatnoća***	***Ocjena***	***Tretiranje rizika***
1	*Operativni*	*Upravljanje otpadom na neadekvatan način*	*Logistika*	*Operativa*	*Potrebna*	*2*	*1*	***2***	*Kontrola*
2	*Strateški*	*Zagađivanje životne sredine prilikom pretovara opasnih materija*	*Logistika*	*Logistika*	*Potrebna*	*2*	*1*	***2***	*Kontrola*
3	*Operativni*	*Povrede na radu*	*Ljudski resursi i zarade*	*Ljudski resursi i zarade*	*Potrebna*	*1*	*2*	***2***	*Kontrola*
4	*Strateški*	*Nemogućnost predviđanja negativnih trendova na tržištu*	*Prodaja i marketing*	*Prodaja*	*Potrebna*	*3*	*1*	***3***	*Smanjivanje uticaja*
5	*Operativni*	*Neadekvatna infrastrukturna povezanost (drumska i željeznička infrastruktura nerazvijena)*	*Logistika*	*Operativa*	*Potrebna*	*2*	*1*	***2***	*Kontrola*
6	*Operativni*	*Neadekvatna zaštita zaposlenih, ugrožavanje života i zdravlja zaposlenih. Kaznene inspekcijske mjere, Narušen imidž kompanije*	*Operativa*	*Operativa*	*Potrebna*	*2*	*1*	***2***	*Kontrola*

AD Port of Adria je usvojila politike upravljanja finansijskim rizicima i neizvjesnostima poslovanja u sklopu Integrisanog menadžment sistema.

U Baru, 23.03.2026

Izvršni direktor

Sedat Kara